

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

(Afgivet af udvalget den 10. februar 1965).

Udvalget har holdt 4 møder og har herunder haft 2 samråd med landbrugsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Der er endvidere i udvalget modtaget henvendelser fra Håndværksrådet og fra De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uforandret*.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse og vil nærmere redegøre for sin stilling ved anden behandling.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) ønsker ved lovforslagets anden behandling at redegøre for sin stilling.

Chr. Rasmussen.	Bladt.	Lis Groes.	Camma Larsen-Ledet.	Th. Mikkelsen.
Otto Mørch.	Viola Nørløv.	Teichert, formand.	Jens Chr. Christensen.	
Holger Hansen.	Søren Jensen.	Ib Thyregod.	Niels Ravn.	
Gerda Møller.	H. C. Toft.	Kirkegaard, næstformand.	Gumbild Duc.	

Bilag til redegørelse*) af økonomiministeren vedrørende de offentlige investeringer.

ØKONOMIMINISTERIET

Den 19. januar 1965.

Offentlige investeringer 1964-65—1967-68.

1. På grundlag af oplysninger fra styrelserne er udarbejdet nedenstående skøn over statens, kommunernes og de koncessionerede virksomheders investeringer i perioden 1964-65—1967-68, som herved forelægges i tilslutning til økonomiministerens redegørelse i folketinget den 19. januar 1965.

2. For nogle områder er der tale om fuldt udarbejdede programmer for henholdsvis fortsættelsesarbejdernes afvikling og igangsættelsen af nye arbejder. Dette gælder især byggearbejderne og navnlig statens byggearbejder.

På andre områder er tallene udtryk for overslag over de forventede samlede investeringer i hvert af årene, uden at der er og kan skelnes mellem fortsættelsesudgifter og nye arbejder. Det gælder typisk de kommunale vejudgifter og havne, kloakanlæg og vandværker (hvor tallene er rene skøn) og til en vis grad statsbanernes og telefonsekskabernes investeringer.

For den sidste del af 3 års perioden må det påregnes, at investeringsoversigten ikke er udtømmende, og det gælder formentlig i lige høj grad for de kommunale og koncessionerede arbejder som for statsarbejdernes vedkommende.

Det skal i denne forbindelse fremhæves, at de nedenfor angivne, hyppigt omtalte storprojekter ikke er med i 3 års programmet — i de fleste tilfælde fordi man må påregne, at igangsættelse først bliver aktuel efter 3 års periodens udløb:

Broer (tunneler):

Store-Bælt.

Øresund.

Ny Storstrømsbro.

Baner:

Tunnelbane i København.

Flyvepladser:

Ny storhavn i København.

Byggeprojekter:

4. universitet.

Nationalmuseet.

Ny politigård, København.

Slotsholmsbyggeri II.

3. Som investering er medregnet udgifterne til grund, bygge- og anlægsarbejder, teknisk udstyr, materiel og løst inventar, altså væsentligt mere end udgifterne i det nedenfor omtalte byggebudget.

For hver investeringsgruppe er anført, hvor stor en del staten finansierer. Resten finansieres af kommuner og koncessionerede virksomheder, herunder offentlige værker.

Ved opgørelse af statens udgifter er medregnet de udgiftsgrupper, der normalt bevilges under §§ 26, 27, 28 og 30.I.C.1., samt boligstøtten i Grønland på § 30.I.C.19. På følgende punkter er der dog afvigelser:

§ 26:

Udgifterne under „3. Andre udgifter i henhold til vejtilskudslovens § 7, stk. 2“, der er af driftsmæssig karakter, og udgifterne til sikring af fremtidige motorveje, der

*) Jfr. forhandlingerne sp. 1839.

i alt væsentligt medgår til ekspropriationer, er ikke medregnet her.

§ 27:

Forsvarsministeriets militærudgifter regnes netto, idet den internationale finansieringsbistand her er fratrukket.

§ 28:

Tilskud til socialt boligbyggeri og kommunernes beskæftigelsesarbejder er her holdt udenfor.

§ 30.I.C.1.:

Udlån i henhold til statshusmandsloven og loven om opførelse af landarbejderboliger, lån til indkøbsforeninger m. v., saneringslån, lån til håndværk og mindre industri samt egnsudviklingslån er heller ikke medtaget her.

På forslaget til finanslov for 1965-66 udgør §§ 26, 27, 28 og 30.I.C.1. i alt godt 2.600 mill. kr., og heri indgår dels de ovenfor omtalte undtagelser, dels de på finansministeriets anlægsbudget afsatte reserver på 75 mill. kr.

For de egentlige statsarbejders vedkommende falder investering og udbetaling sammen, og der er for 1964-65 og 1965-66 regnet med henholdsvis finanslovens og finanslovsforslagets tal. For de tilskuds- og lånefinansierede arbejder vil der derimod normalt være en tidsmæssig forskel mellem investering og udbetaling; eksempelvis kommer de 406 mill. kr., som staten påregnes

at skulle refundere kommunerne for disses vejudgifter i 1964-65 på i alt 700 mill. kr., først til udbetaling fra staten i finansåret 1965-66.

4. Som omtalt ovenfor er de fra styrelserne modtagne investeringstal mest fuldstændige, for så vidt angår de offentlige byggearbejder, hvilket hænger sammen med, at regeringen i flere år har reguleret det offentlige byggeri gennem fastsættelse af byggesumskvotaer på 3 års budgetter.

Ved „byggesum“ forstås de samlede byggeomkostninger ved det pågældende projekt, d. v. s. håndværkerudgifter, arkitekt- og ingeniørhonorar og udgifter til fast inventar m. v. Derimod er udgifter til grundkøb, renter og kurstab, løst inventar og maskinelt udstyr ikke medregnet. I byggebudgettet er som hovedregel opført hvert enkelt projekt med en byggesum på 1 mill. kr. og derover, og projekter med en byggesum under 1 mill. kr. er sammenfattet under én post.

Styrelsernes planer omfatter nye arbejder med en samlet byggesum på 1.019 mill. kr. i 1965-66, 2.043 mill. kr. i 1966-67 og 1.456 mill. kr. i 1967-68, jfr. nedenstående tabel, der viser såvel byggesummer som disses afløb gennem de følgende år. Det er de sidste tal — de faktiske investeringer i hvert enkelt år — der har størst økonomisk interesse.

Det offentlige byggeri 1964-65—1967-68. Hovedtal.

Mill. kr.	Byggesum	64-65	65-66	66-67	67-68	68-69	Senere
I gang pr. 1. april 1964...	1.908*)	593	401	279	226	192	217
Igangsættes 1964-65	1.019	254	355	232	88	43	47
Ønskes igangsat 1965-66..	1.019	—	353	391	196	41	38
— — 1966-67..	2.043	—	—	407	496	355	785
— — 1967-68..	1.456	—	—	—	413	476	567
I alt	7.445	847	1.109	1.309	1.419	1.107	1.654
Indeks		100	131	155	167	—	—

*) Restbyggesum pr. 1. april 1964.

Tabel I.

Samtlige offentlige investeringer.¹⁾

Mill. kr.	64-65	65-66	66-67	67-68
1. Veje	1.030	1.229	1.500	1.565
2. Baner og sporveje	279	312	356	383
3. Havne, lufthavne m. v.	135	180	211	228
4. Televæsen	485	569	595	615
5. Offentlige værker	722	703	790	700
6. Skoler	260	271	287	300
7. Højere læreanstalter, forskning m.v.	163	205	255	283
8. Sundhedsvæsen	181	219	262	297
9. Sociale institutioner	119	159	209	234
10. Administration m. v.	78	83	90	100
11. Landvinding og grundforbedring	28	31	31	31
12. Grønland	130	138	145	158
13. Færøerne	—	10	10	10
14. Forsvar og civilforsvar ²⁾	265	259	(259)	(259)
I alt	3.875	4.368	5.000	5.163
Indeks	100	112	129	133
Finansieres af:				
Staten, jfr. tabel II. A + B	2.014	2.378	2.822	3.000
	100	118	140	149
Kommuner, koncess. virksomheder m. v., jfr. tabel III	1.861	1.990	2.178	2.163
	100	107	117	117

¹⁾ De under 1-9 anførte grupper er specificeret i tabellerne IV, 1-9.

²⁾ For 1966-67 og 1967-68 har man rent illustrativt regnet med samme tal som i 1965-66.

Tabel II.

*A. Offentlige investeringer.
Statens finansieringsandel.*

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
1. Veje	718	884	1.122	1.165
2. Baner og sporveje	246	279	325	359
3. Havne, lufthavne m. v.	75	110	131	148
4. Televæsen	165	184	205	215
5. Offentlige værker	—	—	—	—
6. Skoler	97	115	115	118
7. Højere læreanstalter, forskning m.v.	153	195	245	273
8. Sundhedsvæsen	34	45	65	66
9. Sociale institutioner	55	80	119	143
10. Administration m. v. ¹⁾	53	53	55	60
11. Landvinding, grundforbedring	23	26	26	26
12. Grønland	130	138	145	158
13. Færøerne ²⁾	—	10	10	10
14. Forsvar og civilforsvar ³⁾	265	259	(259)	(259)
I alt	2.014	2.378	2.822	3.000
Indeks	100	118	140	149

¹⁾ Omfatter bl. a. Slotsholmsbyggeriet, rets- og politivæsen, toldvæsen, amtskontorer, statens arbejdsmandskursus, ambassader og civile institutioner under forsvarsministeriet.

²⁾ Omfatter kun investeringsfonden under § 28.08. Statens øvrige investeringer på Færøerne er medregnet i de ovenfor nævnte hovedgrupper; eksempelvis er statshospitalet i Thorshavn medregnet under „Sundhedsvæsen“.

³⁾ Jfr. noten til tabel I.

Tabel II.

*B. Offentlige investeringer i 1965-66.
Statens finansieringsandel.*

Mill. kr.	Tabel II A	Finanslovforslag ¹⁾	Forskel
1. Veje	884	849	35 ²⁾
2. Baner og sporveje	279	279	—
3. Havne, lufthavne m. v.	110	110	—
4. Televæsen	184	184	—
5. Offentlige værker	—	—	—
6. Skoler	115	169	÷ 54 ³⁾
7. Højere læreanstalter m. v.	195	187	8
8. Sundhedsvæsen	45	45	—
9. Sociale institutioner	80	78	2
10. Administration	53	53	—
11. Landvinding m. v.	26	26	—
12. Grønland	138	138	—
13. Færøerne	10	10	—
14. Forsvar	259	259	—
	2.378	2.387	÷ 9

¹⁾ Korrigeret som omtalt i indledningen.

²⁾ Forskellen afspejler den tidsmæssige forskydning mellem investering og refusion eller tilskud.

³⁾ Ud over den tidsmæssige forskydning mellem investering og tilskud eller lån skyldes forskellen bl. a., at der i finanslovforslagets tal er indeholdt beløb til statslån til private seminarier, eksamensskoler og studenterkursus, højskoler m. v. til finansiering af overgang til selveje og køb af fast ejendom.

Tabel III.

*Offentlige investeringer.
Kommunernes og de koncess. virksomheders finansieringsandel.*

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
1. Veje	312	345	378	400
2. Baner og sporveje	33	33	31	24
3. Havne, lufthavne m. v.	60	70	80	80
4. Televæsen	320	385	390	400
5. Offentlige værker	722	703	790	700
6. Skoler	163	156	172	182
7. Højere læreanstalter, forskning m.v.	10	10	10	10
8. Sundhedsvæsen	147	174	197	231
9. Sociale institutioner	64	79	90	91
10. Administration m. v.	25	30	35	40
11. Landvinding og grundforbedring . . .	5	5	5	5
I alt	1.861	1.990	2.178	2.163
Indeks	100	107	117	117

Tabel IV.

1. Veje.

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Kommunale veje med refusion	700	775	850	900
Motorveje	134	224	390	400
Andre hovedlandeveje	81	100	120	120
Vejfundsarbejder	90	105	115	120
Viadukter m. v.	25	25	25	25
Veje i alt	1.030	1.229	1.500	1.565
Indeks	100	119	146	152
Heraf finansierer staten*):				
Kommunale veje med ref. (58 pct.) . . .	406	450	493	522
Motorveje (100 pct.)	134	224	390	400
Andre hovedlandeveje (100 pct.)	81	100	120	120
Vejfundsarbejder (85 pct.)	76	89	98	102
Viadukter m. v. (85 pct.)	21	21	21	21
Statsfinansiering i alt	718	884	1.122	1.165
Indeks	100	123	156	162
Finansieres af kommunerne	312	345	378	400
Indeks	100	111	121	128

*) Kommunernes refusionsberettigende vejjudgifter skønnes at ville udgøre 700 mill. kr. i 1964-65, og den heraf følgende refusion på 406 mill. kr. er optaget på forslaget til finanslov 1965-66. Der er en tilsvarende forskydning mellem vejfundsarbejderne og statens tilskud til disse.

Tabel IV.

2. Baner og sporveje.

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Statsbanerne:				
Faste anlæg	120	125	160	175
Skibe og rullende materiel	122	147	160	180
Privatbaner:				
Faste anlæg	5	10	5	4
Rullende materiel	2	3	4	4
Københavns sporveje:				
Faste anlæg	13	8	6	7
Rullende materiel	17	19	21	13
I alt:				
Faste anlæg	138	143	171	186
Skibe og rullende materiel	141	169	185	197
Baner og sporveje i alt	279	312	356	383
Indeks	100	112	128	137
Finansieres af:				
Staten*)	246	279	325	359
Kommuner	33	33	31	24

*) Staten forudsættes at finansiere halvdelen af privatbanernes investeringsudgifter.

Tabel IV.

3. *Havne, lufthavne m. v.*

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Statshavne	37	42	50	45
Københavns havn	10	10	20	25
Andre kommunale havne	50	60	60	55
Statens lufthavne:				
Bygge- og anlægsarbejder	9	14	40	57
Teknisk udstyr	2	5	11	16
Ny statsisbryder	12	19	—	—
Materiel til redningstjenesten	15	30	30	30
I alt	135	180	211	228
Indeks	100	133	156	169
Finansieres af:				
Staten	75	110	131	148
Kommuner	60	70	80	80

Tabel IV.

4. *Televæsen.*

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Post- og telegrafvæsenet:				
Faste anlæg, teknisk udstyr	112	142	160	170
Transportmidler	8	8	10	10
Radio og TV	45	34	35	35
Telefonselskaberne	320	385	390	400
I alt	485	569	595	615
Indeks	100	117	123	127
Finansieres af:				
Staten	165	184	205	215
Kommuner og koncess. virksomheder	320	385	390	400

Tabel IV.

5. *Offentlige værker.*

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Elværker:				
Bygge- og anlægsarbejder	216	214	213	175
Teknisk udstyr	295	277	365	285
Gasværker	56	37	17	25
Vandværker	55	60	65	70
Rensningsanlæg og kloakker	100	115	130	145
I alt	722	703	790	700
Indeks	100	97	109	97

Finansieres helt af kommuner og koncessionerede virksomheder.

De for rensningsanlæg og kloakker anførte tal er skønnet af anlægsudvalgets sekretariat på grundlag af oplysninger fra spildevandskommissionen.

Tabel IV.

6. Skoler.¹⁾

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Folkeskoler	141	130	152	166
Gymnasier	36	51	50	37
Seminarier	37	20	17	28
Frie skoler	12	13	10	12
Erhvervsuddannelsesskoler, inkl. handelskøjskoler	34	57	58	57
I alt	260	271	287	300
Indeks	100	104	110	115
Finansieres af staten ²⁾ :				
Folkeskoler (20 pct.)	28	26	30	33
Gymnasier (50 pct.)	18	26	25	19
Seminarier (50 pct.)	19	10	9	14
Frie skoler (50 pct.)	6	7	5	6
Erhvervsuddannelsesskoler (80 pct.)	26	46	46	46
I alt statsfinansieret	97	115	115	118
Finansieres af kommuner m. v.	163	156	172	182

¹⁾ De anførte investeringsudgifter inkluderer byggeudgifterne *forhøjet* med 10 pct. til dækning af udgifterne til løst inventar m. v.

²⁾ De anførte finansieringsandele er summariske.

Tabel IV.

7. Højere læreanstalter, forskning m. v.

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Københavns universitet	9	10	12	14
Rigshospitalet	28	33	40	45
Århus universitet	11	10	12	14
Polyteknisk læreanstalt	51	59	75	75
Farmaceutisk højskole	2	6	8	4
Landbohøjskole, Frederiksberg	14	19	20	20
Landbrugsforsøgsvirksomheden	7	10	15	15
Danmarks lærerhøjskole	1	6	4	1
Odenseprojekterne	—	1	6	20
Musikkonservatorier	—	1	2	4
Kgl. akademi	—	—	1	1
Arkiver, museer, biblioteker	25	30	30	35
Kollegier	15	20	30	35
I alt	163	205	255	283
Indeks	100	126	156	174
Finansieres af:				
Staten	153	195	245	273
Kommuner*)	10	10	10	10

*) Omfatter folkebiblioteker og enkelte museer.

Tabel IV.

8. Sundhedsvæsen.*)

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Sygehusvæsen:				
Statshospitaler m. v.	29	30	40	43
Kommunale sygehuse	147	174	197	231
Sygehusvæsen i alt	176	204	237	274
Sundhedsvæsen i øvrigt, inkl. levnedsmiddelinstittuttet og seruminstittuttet.	5	15	25	23
I alt	181	219	262	297
Indeks	100	121	145	164
Finansieres af:				
Staten	34	45	65	66
Kommunerne	147	174	197	231

*) De anførte udgiftstal inkluderer byggeudgifterne *forhøjet* med 25 pct. til dækning af løst inventar og udstyr.

Tabel IV.

9. Sociale institutioner.¹⁾

Mill. kr.	1964-65	1965-66	1966-67	1967-68
Særforsorg m. v. ²⁾	42	66	95	117
Børne- og ungdomsforsorg	19	23	42	44
Revalidering	6	5	6	7
Pleje-, alderdoms- og sygehjem	52	65	66	66
I alt	119	159	209	234
Indeks	100	134	176	197
Finansieres af staten ³⁾ :				
Særforsorg (100 pct.)	42	66	95	117
Børne- og ungdomsforsorg (50 pct.) ..	10	11	21	22
Revalidering (50 pct.)	3	3	3	4
I alt statsfinansieret	55	80	119	143
Finansieres af kommunerne	64	79	90	91

¹⁾ De anførte udgiftstal inkluderer byggeudgifterne *forhøjet* med 10 pct. til dækning af udgifter til løst inventar m. v.

²⁾ Mødrehjælpen er medregnet her.

³⁾ De anførte finansieringsandele er summariske.